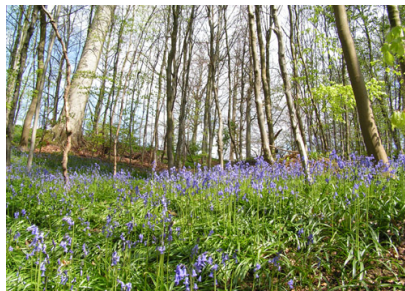

Quicksan flora en fauna

Vakantiepark Boschvoort

Gemeente Sint-Oedenrode

Quicksan flora en fauna

Vakantiepark Boschvoort

Gemeente Sint-Odenrode

Datum:

11 januari 2011

Projectgegevens:

NAT02-OED00027-01a

CROONEN ADVISEURS

ruimtelijke vormgeving & ordening

Postbus 435 – 5240 AK Rosmalen

T (073) 523 39 00 – F (073) 523 39 99

E info@croonen.nl – I www.croonenadviseurs.nl

Inhoud

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doel	2
1.3	Opbouw rapport	2
2	Natuurwetgeving en -beleid	3
2.1	Algemeen	3
2.2	Flora- en faunawet	3
2.3	Ecologische Hoofdstructuur en Natuurbeschermingswetgebieden	3
3	Gebiedsbeschrijving	5
3.1	Huidige situatie	5
3.2	Ligging ten opzichte van beschermde gebieden	7
3.3	Toekomstige situatie	7
4	Methode	9
4.1	Literatuurstudie	9
4.2	Veldbezoek	9
5	Onderzoeksresultaten	11
5.1	Literatuurstudie	11
5.2	Veldbezoek	12
6	Toetsing aan de Flora- en faunawet	13
6.1	Licht beschermde soorten (tabel 1-soorten)	13
6.2	Vogels	13
6.3	Zoogdieren	13
6.4	Amfibieën	15
6.5	Reptielen	15
6.6	Flora	15
6.7	Zorgplicht	15
7	Conclusies en aanbevelingen	19
7.1	Conclusies	19
7.2	Aanbevelingen	20
8	Advies aanleg haag	23
9	Bronnen	25
9.1	Boeken en rapporten	25
9.2	Websites	25

Bijlagen:

- Bijlage 1: Flora- en faunawet
- Bijlage 2: Natuurbeschermingswet 1998
- Bijlage 3: Ecologische Hoofdstructuur
- Bijlage 4: Ontheffingsaanvraag

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Aanleiding voor dit verkennend onderzoek (quickscan) vormt de voorgenomen realisatie/uitbreiding van Vakantiepark Boschvoort op de locatie Koeveringsedijk 5 te Sint-Oedenrode. De realisatie/uitbreiding van het vakantiepark is in strijd met het geldende bestemmingsplan 'Buitengebied 1997', met name voor wat betreft de maximaal toegestane oppervlakte bebouwing. Om de gewenste ontwikkelingen mogelijk te maken dient een bestemmingsplan te worden opgesteld.

Ruimtelijke plannen dienen te worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid in relatie tot actuele natuurwetgeving, met name de Natuurbeschermingswet 1998 en de Flora- en faunawet. Er mogen geen ontwikkelingen plaatsvinden die op onoverkomelijke bezwaren stuiten door effecten op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties vanuit de actuele natuurwetgeving. Dit wordt gedaan op basis van een quickscan. In deze rapportage zijn de resultaten van de quickscan beschreven. Op onderstaande figuur is met de blauwe cirkel de planlocatie weergegeven.

Figuur 1: Locatie onderzoeksgebied (bron: www.vindjeeigenhuis.nl)

1.2 Doel

In ruimtelijke plannen, zoals bestemmingsplannen, is in het kader van de uitvoerbaarheid inzicht gewenst in de aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden. Er dient te worden aangetoond dat het plan uitvoerbaar is. Het doel van voorliggende quickscan is het opsporen van strijdigheden van de voorgenomen ingreep met de Flora- en faunawet en/of de Natuurbeschermingswet 1998 en het bepalen of de aanvraag van een ontheffing noodzakelijk is.

1.3 Opbouw rapport

In de inleiding wordt beschreven waarom deze quickscan is uitgevoerd en met welk doel. Vervolgens wordt in hoofdstuk twee algemene informatie verwoord over de natuurwetgeving, waaronder de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998. In hoofdstuk drie wordt de huidige en toekomstige situatie van het onderzoeksgebied beschreven en de ligging ten opzichte van de Ecologische hoofdstructuur (EHS) en Natuurbeschermingswetgebieden (Natura 2000, Beschermde Natuurmonumenten en wetlands). In hoofdstuk vier wordt de gebruikte methode voor de uitvoering van deze quickscan omschreven. In hoofdstuk vijf staan de resultaten van deze quickscan flora en fauna. Deze zijn onderverdeeld in de resultaten van de literatuurstudie en het veldbezoek. In hoofdstuk zes worden de resultaten uit hoofdstuk vijf getoetst aan de Flora- en faunawet. Hieruit komen conclusies en aanbevelingen voort, die worden omschreven in hoofdstuk zeven. In hoofdstuk acht is een advies met betrekking tot de (deels) nog aan te planten haag opgenomen. Het laatste hoofdstuk geeft de gebruikte bronnen voor dit onderzoek weer. Achter dit hoofdstuk bevinden zich drie bijlagen, die algemene informatie verschaffen met betrekking tot de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur. In bijlage 4 wordt de procedure omtrent een ontheffingsaanvraag beschreven.

2 Natuurwetgeving en -beleid

2.1 Algemeen

De natuurwet- en regelgeving kent twee sporen, namelijk een soortgericht spoor (Flora- en faunawet) en een gebiedsgericht spoor (Natuurbeschermingswet 1998). De Flora- en faunawet richt zich op de bescherming van soorten en de Natuurbeschermingswet 1998 op de bescherming van gebieden. Met de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 is de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn in nationale wetgeving geïmplementeerd.

2.2 Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. De Flora- en faunawet gaat uit van het 'Nee, tenzij'-principe. Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk.

Voor een uitgebreide algemene beschrijving van de Flora- en faunawet wordt verwezen naar bijlage 1.

2.3 Ecologische Hoofdstructuur en Natuurbeschermingswetgebieden

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is de kern van het natuurbeleid. De EHS is in provinciale structuurvisies uitgewerkt. Ruimtelijke plannen van gemeenten moeten hieraan worden getoetst. Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en wetlands zijn beschermd via de Natuurbeschermingswet 1998 en hebben derhalve een wettelijke status. In of in de nabijheid van de EHS en Natuurbeschermingswetgebieden geldt het 'Nee, tenzij'-principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als deze ontwikkelingen de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

Voor een uitgebreide algemene beschrijving van de Natuurbeschermingswet en de Ecologische Hoofdstructuur wordt verwezen naar respectievelijk bijlage 2 en 3.

3 Gebiedsbeschrijving

3.1 Huidige situatie

In onderstaande figuur 2 is door middel van rode lijnen de afbakening van het onderzoeksgebied weergegeven.

Figuur 2: Begrenzing onderzoeksgebied (www.bing.com/maps, 2011)

Het onderzoeksgebied bestaat uit het perceel behorende bij de woning aan de Koevringse dijk 5 te Sint-Oedenrode en het naastgelegen perceel met een agrarische bestemming.

Het onderzoeksgebied ligt vlak bij de voormalige vuilstort Vlagheide, welke in de toekomst naar alle waarschijnlijkheid zal worden ontwikkeld tot recreatie- en natuurgebied. Ten oosten van het gebied loopt de A50, welke een tweetal afritten heeft op geringe afstand van het gebied.

De locatie bestaat twee kadastrale percelen, welke gelegen zijn in een landschappelijke omgeving. Op het perceel met kadastrale aanduiding sectie S, nummer 171 staan momenteel een woning, een boerderij, een bakhuis, twee chalets en een schuurtje. In de boerderij en het bakhuis zijn reeds vijf vakantieverblijven ondergebracht. Verder zijn er drie nieuwe vakantieverblijven opgericht op dit perceel. Op het perceel met kadastrale aanduiding sectie S, nummer 173 bevindt zich een langwerpige waterpartij, welke als een belangrijk landschappelijk element wordt beschouwd en als leidraad voor het ontwerp van het vakantiepark gebruikt zal worden. De rest van dit perceel bestaat momenteel uit grasland (zie figuur 3 voor een impressie van het onderzoeksgebied).

Figuur 3: Impressie onderzoeksgebied. 1: terrein ten zuiden van waterplas, 2: terrein westzijde plas, 3: locatie toekomstig kampeerterrein, 4: waterplas, 5: noordzijde plas, 6: oostzijde plas (Croonen Adviseurs, 2011).

3.2 Ligging ten opzichte van beschermde gebieden

Natuurbeschermingswet

Op ongeveer 2 km ten zuiden van de planlocatie ligt het Beschermde Natuurmonument Dommelbeemden. Andere beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet (zijnde Natura 2000, Beschermde Natuurmonumenten en wetlands) zijn niet aanwezig binnen een straal van 3 km om het onderzoeksgebied.

Ecologische Hoofdstructuur

Op ongeveer 50 m ten zuiden van het onderzoeksgebied bevindt zich een waterloop die aangewezen is als 'Zoekgebied voor ecologische verbinding' en daarmee behoort tot de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het onderzoeksgebied zelf maakt geen deel uit van de EHS (figuur 4).

Figuur 4: Ligging EHS ten opzichte van het onderzoeksgebied (rode cirkel).

3.3 Toekomstige situatie

Er zijn reeds acht vakantieverblijven aanwezig. De overige verblijven zullen zoveel mogelijk aan de waterpartij gesitueerd worden. Deze waterpartij zal gelden als het centrale element in het ontwerp, waaromheen een deel van de vakantiewoningen gesitueerd zal worden (figuur 5). Er worden in totaal elf dubbele en vier enkele vakantieverblijven om deze plas gesitueerd.

Ten zuiden van het water wordt een grasveld ingericht, waarop zeventien standplaatsen voor tenten of campers gerealiseerd kunnen worden. Naast dit veld is een sanitair-

gebouw geplaatst, waarin de kampeersers gebruik kunnen maken van toiletten, douches, wastafels en wasmachines.

Het oosten van het onderzoeksgebied zal worden begrensd door een parkeerterrein dat plaats biedt aan negenenveertig auto's en daarnaast zullen de meeste van de facilitaire gebouwen rond een entreeplein gesitueerd worden. Tussen deze facilitaire gebouwen en het veld voor tenten en campers is een recreatieve zone gepland, met een speelveld, een zwembad en een kinderboerderij.

Ten noorden van de waterplas zal een schuur gebouwd worden, waarin opslag van materialen en machines ten behoeve van onderhoud plaats kan vinden.

Rond het gehele terrein wordt een houtwal voorzien met een gemiddelde breedte van 3 m, bestaande uit hoge, dichte struiken en bomen. Deze houtwal geeft intimiteit aan het park, definieert de begrenzingen en houdt bovendien een groot gedeelte van de wind tegen.

In de rest van het park zal de ruimte eveneens voornamelijk bepaald worden door groen, in de vorm van bomen en struiken. Deze natuurlijke ruimtelijke elementen worden gebruikt om percelen aan te geven, wegen te begeleiden, privacy te bieden en geven daarnaast een groene, natuurlijke en kleinschalige uitstraling aan het park.

Figuur 5: Toekomstig ontwerp (Spanjers Architect, 2009).

4 Methode

4.1 Literatuurstudie

Allereerst heeft er een literatuurstudie plaatsgevonden om na te gaan welke biotopen en daaraan verbonden (strikt beschermde) soorten in het onderzoeksgebied worden verwacht. Daarvoor is gebruikt gemaakt van diverse bronnen.

De website www.waarneming.nl is geraadpleegd. Een groot aantal amateurs kan op deze website natuurwaarnemingen kwijt. De site wordt redelijk goed gecontroleerd door middel van collegiale toetsing. Soortwaarnemingen via deze bron zijn derhalve redelijk betrouwbaar, maar kunnen moeilijk geverifieerd worden. Wel kunnen deze waarnemingen een beeld geven van mogelijke soorten in de regio. Waarnemingen zijn, in tegenstelling tot atlassen, tot op de exacte locatie te herleiden.

De website florafaunacheck.nl is eveneens geraadpleegd om te kijken welke plantensoorten in potentie voor zouden kunnen komen op de planlocatie. De potentiële plantensoorten zijn vervolgens gecheckt op soortenbank.nl voor hun aanwezigheid in of nabij de planlocatie.

Daarnaast is de [cd 'Rekening houden met Habitatrichtlijnsoorten in Noord-Brabant'](#) geraadpleegd.

Tevens is op de website van provincie Brabant de [roekenkaart](#) bekeken om te controleren of er roekenkolonies in of nabij het onderzoeksgebied zijn waargenomen.

Met behulp van landelijke [verspreidingsatlassen](#) is nagegaan of in het verleden strikt beschermde soorten zijn aangetroffen in of nabij het onderzoeksgebied. Deze atlassen maken veelal gebruik van atlasblokken (5 x 5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op het onderzoeksgebied. Exacte locaties of datering van de waarnemingen zijn niet bekend.

4.2 Veldbezoek

Op basis van een eenmalig veldbezoek is de geschiktheid van het onderzoeksgebied voor de verwachte soorten/soortgroepen beoordeeld. Het veldbezoek is afgelegd door een ecooloog van Croonen Adviseurs op 7 januari 2011. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

5 Onderzoeksresultaten

5.1 Literatuurstudie

Op de site waarneming.nl (2010-2011) worden de volgende waarnemingen vermeld voor het onderzoeksgebied of de directe omgeving (Flora- en faunawetsoorten): buizerd, blauwe reiger, pimpelmees, groene specht, spreeuw, en steenuil.

Via de websites florafaunacheck.nl en soortenbank.nl kwamen de volgende plantensoorten naar voren: kleine zonnedauw, klokjesgentiaan en ronde zonnedauw.

De cd 'Rekening houden met Habitatrichtlijnsoorten in Noord-Brabant' geeft voor het grondgebied van de gemeente Sint-Oedenrode de volgende soorten: kamsalamander, heikikker, poelkikker, rugstreeppad, diverse vleermuizen en drijvende waterweegbree.

Volgens de roekenkaart op de website van de provincie Brabant zijn er geen roekenkolonies aanwezig in de nabijheid van de planlocatie.

Uit de landelijke en provinciale verspreidingsinformatie uit atlassen (5 x 5 kilometer-hok) blijkt dat in of nabij het onderzoeksgebied in het verleden diverse beschermde soorten zijn aangetroffen. Dit betreft onderstaande algemene (tabel 1 Flora- en faunawet) en/of zwaarder beschermde (tabel 2 en 3 Flora- en faunawet)soorten. Vogels zijn onderverdeeld in jaarrond beschermde soorten (categorie 1-4) en niet jaarrond beschermde soorten (categorie 5).

— Vogels

Categorie 1-4 (jaarrond beschermd): wespandief, havik, sperwer, buizerd, boomvalk, kerkuil, steenuil, ransuil, gierzwaluw en huismus.

Categorie 5: blauwe reiger, torenvalk, bosuil, draaihals, groene specht, zwarte specht, grote bonte specht, kleine bonte specht, boerenzwaluw, huiszwaluw, zwarte roodstaart, gekraagde roodstaart, grauwe vliegenvanger, bonte vliegenvanger, zwarte mees, pimpelmees, koolmees, boomklever, boomkruiper, ekster, zwarte kraai en spreeuw.

— Zoogdieren

Algemeen: egel, ree, bunzing, vos, mol, konijn en haas.

Zwaarder beschermd: eekhoorn, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, rosse dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis, watervleermuis, franjestaart en baardvleermuis.

— Amfibieën

Algemeen: kleine watersalamander, gewone pad, bruine kikker en bastaardkikker.

Zwaarder beschermd: kamsalamander, heikikker en poelkikker.

— **Reptielen**

Zwaarder beschermd: levendbarende hagedis

— **Vlinders**

Geen

— **Libellen**

Geen

— **Vissen**

N.v.t., want geen waterlopen binnen het onderzoeksgebied aanwezig.

— **Flora**

Zwaarder beschermd: drijvende waterweegbree, klokjesgentiaan en Spaanse ruiter.

Op basis van de beschikbare literatuurgegevens kan dus worden vastgesteld dat het terrein een potentiële habitat biedt voor enkele licht beschermde soorten (tabel 1-soorten) en voor strikter beschermde broedvogels, zoogdieren, amfibieën, reptielen en flora.

5.2 Veldbezoek

Op 7 januari 2011 bij 4°C en bewolkt, regenachtig weer is een eenmalig veldbezoek aan het onderzoeksgebied afgelegd door een ecooloog van Croonen Adviseurs. Naast directe waarnemingen kan aan de hand van de aangetroffen biotopen een beeld worden geschetst van de aanwezige beschermde soorten. Dit is noodzakelijk omdat enkele seizoensgebonden soorten flora en fauna mogelijk niet kunnen worden waargenomen. Aan de hand van het aangetroffen biotoop en habitatvoorkeur(en) kunnen echter wel indicaties worden gegeven van het mogelijk voorkomen van deze soorten in het ontwikkelingsgebied.

Ten westen van de bestaande bebouwing ligt de waterplas. De waterplas is omgeven door een coniferenhaag. Deze haag zal aan de zuidzijde van de plas verwijderd worden. Het is niet onwaarschijnlijk dat in deze haag genesteld wordt in het broedseizoen.

Aan de zuid en westzijde van de plas liggen graslanden die in gebruik zijn als graasweiden voor o.a. paarden. Hier zijn geen bijzonderheden aangetroffen.

Ten noorden van de plas worden eveneens twee bungalows geplaatst. Het terrein waar deze bungalows komen is nu een rommelhoekje. Er worden geen bomen gekapt. Er zijn in dit gedeelte geen bijzonderheden aangetroffen.

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde planten- en diersoorten aangetroffen. Alleen algemene soorten als de merel en overvliegende ganzen.

6 Toetsing aan de Flora- en faunawet

6.1 Licht beschermde soorten (tabel 1-soorten)

De ingreep zal naar verwachting leiden tot een beperkt verlies van leefgebied van enkele soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet. Dit heeft geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten, omdat er voldoende leefgebied in de omgeving aanwezig blijft en het algemene soorten betreft. Voor deze soorten geldt dan ook een vrijstelling. Een ontheffing Flora- en faunawet is derhalve niet noodzakelijk. Voor deze soorten blijft wel de zorgplicht gelden (zie paragraaf 6.7).

6.2 Vogels

Er is een aantal vogelsoorten waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en bij verwijdering van de broedplaats altijd ontheffing moet worden aangevraagd. Dit betreft alle in bomen broedende roofvogelsoorten en de kerkuil, ransuil, steenuil, oehoe, roek, grote gele kwikstaart, ooievaar, gierzwaluw en de huismus. Dit zijn de zogenoemde categorie 1-4-vogelsoorten.

Geen van deze vogelsoorten of hun nesten zijn in het onderzoeksgebied waargenomen. Vanwege hun habitateisen is het onwaarschijnlijk dat genoemde soorten in de coniferen haag aanwezig zullen zijn.

Tevens zijn er de categorie 5-vogelsoorten, waarvan de nesten alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Het is mogelijk dat enkele categorie 5 vogelsoorten tijdens het broedseizoen nesten hebben in de coniferen haag. Eventueel aanwezige nesten van categorie 5-vogelsoorten zijn in dit geval echter niet jaarrond beschermd, aangezien er voldoende alternatieve nestmogelijkheden aanwezig zijn in de omgeving. Derhalve zijn er geen zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die jaarronde bescherming rechtvaardigen.

Alle vogelnesten (ook die van categorie 5-vogelsoorten die geen jaarronde bescherming genieten) zijn beschermd tijdens het broedseizoen dat loopt van ongeveer half maart tot half augustus.

Er hoeft geen nader vogelonderzoek plaats te vinden. Er zijn geen overtredingen te verwachten ten aanzien van de Flora- en faunawet.

6.3 Zoogdieren

6.3.1 Vleermuizen

Alle vleermuissoorten zijn strikt beschermd onder de Flora- en faunawet. Bij het slopen van bebouwing en het kappen van vooral oudere bomen dient te allen tijde rekening te worden gehouden met de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen.

Gebouwbewonende vleermuizen verblijven met name in spouwmuren, onder dakbetimmering of op zolders. Boombewonende vleermuizen verblijven in gaten, hopen of scheuren van voornamelijk grote bomen. Er worden geen gebouwen gesloopt en alleen coniferen gekapt. Deze coniferen herbergen geen geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen.

Het onderzoeksgebied is geschikt bevonden als foerageergebied (jachtgebied) voor vleermuizen. Foerageergebied is alleen beschermd als het van essentieel belang is voor een verblijfplaats. Dit is het geval als bij het verdwijnen van het foerageergebied de verblijfplaats ook zou verdwijnen. Met het kappen van een deel van de coniferenhaag verdwijnt mogelijk een deel van het foerageergebied. Er blijft echter voldoende foerageergebied behouden en er is alternatief foerageergebied in de directe nabijheid van het onderzoeksgebied aanwezig, bijvoorbeeld ten noorden en zuiden ervan. Met de nieuw aan te leggen houtwal zal er ook weer nieuw foerageergebied gecreëerd worden. Het kappen van de coniferenhaag zal geen effect hebben op een mogelijk in de buurt aanwezige verblijfplaats. Een overtreding van de Flora- en faunawet is niet te verwachten.

Er bestaat wat betreft vleermuizen geen noodzaak voor nader onderzoek. Voor wat betreft vleermuizen bestaan er geen belemmeringen ten aanzien van de Flora- en faunawet.

6.3.2 Eekhoorn

Volgens de literatuur zou de eekhoorn in de omgeving van het onderzoeksgebied voor kunnen komen. Het is echter onwaarschijnlijk dat er eekhoornnesten aanwezig zijn in de te kappen coniferen.

De websites zoogdieratlas.nl, waarneming.nl en telmee.nl laten voor de afgelopen 10 jaar ook geen meldingen zien van eekhoorns nabij het onderzoeksgebied.

Voor wat betreft eekhoorns bestaan er geen belemmeringen ten aanzien van de Flora- en faunawet.

6.3.3 Das

In het kilometerhok waarin het onderzoeksgebied ligt is volgens de website zoogdieratlas.nl een das waargenomen of is een dassenburcht aanwezig. De precieze locatie van de waarneming is niet bekend. Deze waarneming is echter t/m 2008, in de jaren erna wordt deze locatie niet meer weergegeven.

Tijdens het veldbezoek zijn er ook geen dassenburchten waargenomen. Het lijkt dan ook onwaarschijnlijk dat de das voorkomt binnen het onderzoeksgebied.

Voor wat betreft dassen bestaan er geen belemmeringen ten aanzien van de Flora- en faunawet.

6.4 Amfibieën

Volgens de literatuurgegevens zouden de kamsalamander, heikikker, poelkikker en rugstreeppad in de gemeente Sint-Oedenrode voorkomen.

Er is water aanwezig op de planlocatie (vijver/waterplas), maar deze is ongeschikt als voortplantingswater voor amfibieën. Er zit namelijk vis in deze vijver, die de larven van amfibieën opeten.

De rugstreeppad is minder dan de andere genoemde soorten, gebonden aan water. Volgens de website telmee.nl zijn er in de afgelopen 10 jaar geen meldingen van de rugstreeppad geweest in de nabijheid van het onderzoeksgebied.

Voor wat betreft amfibieën bestaan er geen belemmeringen ten aanzien van de Flora- en faunawet.

6.5 Reptielen

Volgens de literatuur zou de levendbarende hagedis in de omgeving van het onderzoeksgebied kunnen voorkomen. Heide en hoogveen komen naar voren als voorkeurs-habitat voor deze soort. De soort komt ook voor langs infrastructuur (spoorlijnen en wegbermen), bij struweel en bosranden en in een beperkt deel van de duinen. De levendbarende hagedis is een vochtminnende soort die in de voornoemde landschapstypen veel wordt aangetroffen op venoevers en ook wel langs lijnvormige wateren (Geraeds 2006).

Het onderzoeksgebied biedt niet het geschikte habitat voor de levendbarende hagedis en diens aanwezigheid op de planlocatie kan daarom worden uitgesloten.

Voor wat betreft reptielen bestaan er geen belemmeringen ten aanzien van de Flora- en faunawet.

6.6 Flora

Volgens de literatuur zouden de kleine zonnedauw, klokjesgentiaan, ronde zonnedauw, drijvende waterweegbree en Spaanse ruiter in de omgeving van het onderzoeksgebied kunnen voorkomen. De standplaatsen van deze soorten komen echter niet overeen met het aanwezige milieu binnen het onderzoeksgebied. Tijdens het veldbezoek zijn dan ook geen beschermde plantensoorten aangetroffen.

Voor wat betreft flora bestaan er geen belemmeringen ten aanzien van de Flora- en faunawet.

6.7 Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen. Deze zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitge-

voerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu, beschermd of niet.

7 Conclusies en aanbevelingen

7.1 Conclusies

7.1.1 Beschermd natuurgebieden

Op ongeveer 2 km ten zuiden van de planlocatie ligt het Beschermd Natuurmonument Dommelbeemden. Aangezien de ruimtelijke ingrepen op kleine schaal plaatsvinden en vanwege de afstand tot het Beschermd Natuurmonument, zal er van enige negatieve externe werking op dit gebied geen sprake zijn.

Andere beschermde gebieden in het kader van de Natuurbeschermingswet (zijnde Natura 2000, Beschermd Natuurmonumenten en wetlands) zijn niet aanwezig binnen een straal van 3 km om het onderzoeksgebied.

Op ongeveer 50 m ten zuiden van het onderzoeksgebied bevindt zich een waterloop dat aangewezen is als 'Zoekgebied voor ecologische verbinding' (EVZ) en daarmee behoort tot de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). De werkzaamheden vinden binnen de perceelsgrenzen plaats en zullen geen negatieve effecten hebben op de EVZ.

Voor wat betreft de EHS is er alleen bij directe aantasting sprake van vervolgstappen in de vorm van compensatie. Er bevindt zich geen EHS binnen het onderzoeksgebied. Er is van directe aantasting van de EHS dan ook geen sprake.

Er is daarom geen noodzaak voor een voortoets of een compensatieplan.

7.1.2 Beschermd soorten

Tabel 1-soorten

Op basis van de beschikbare literatuurgegevens en het veldbezoek kan worden vastgesteld dat het terrein een potentiële habitat biedt voor enkele licht beschermde soorten (tabel 1-soorten). De realisatie van de vakantiewoningen en de kap van een deel van de coniferen haag zal naar verwachting leiden tot een beperkt verlies van leefgebied van enkele soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet. Dit heeft geen invloed op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten, omdat er voldoende leefgebied aanwezig blijft en het relatief algemene soorten betreft. Voor deze soorten geldt dan ook een vrijstelling. Een ontheffing Flora- en faunawet is derhalve niet noodzakelijk. De zorgplicht blijft voor deze soorten wel gelden.

Tabel 2 en 3-soorten

In onderstaande tabel zijn de strikter beschermde soorten en/of soortgroepen opgenomen die mogelijk in het onderzoeksgebied voorkomen. Daarbij zijn tevens de mogelijke effecten van de voorgenomen ingreep aangegeven en de eventuele noodzaak voor een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet.

Tabel 1: Voorkomen van en effecten op beschermde soorten in het onderzoeksgebied en de noodzaak voor ontheffing.

Soortgroep/soort	Ingrep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffing noodzakelijk?	Bijzonderheden/opmerkingen
Vogels	Mogelijk	Nee	N.v.t.	Rekening houden met broedseizoen bij kap.
Grondgebonden zoogdieren	Nee	Nee	Nee	
Vleermuizen	Nee	Nee	N.v.t.	
Amfibieën	Nee	Nee	Nee	
Reptielen	Nee	Nee	Nee	
Flora	Nee	Nee	Nee	

Samenvattende conclusie

Beschermde planten- en diersoorten zijn tijdens het veldbezoek niet aangetroffen en worden ook niet verwacht. Nader onderzoek naar specifieke soorten/soortgroepen is dan ook niet noodzakelijk.

Wel dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van vogels wanneer de coniferen haag gekapt wordt.

De voorgenomen plannen zijn niet in strijd met de Flora- en faunawet of Natuurbeschermingswet 1998 en derhalve uitvoerbaar.

7.2 Aanbevelingen

Hieronder worden enkele aanbevelingen gedaan waarbij het aan de initiatiefnemer is om deze al dan niet op te volgen. De aanbevelingen voor wat betreft vogels hangen direct samen met de verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet. Indien de aanbevelingen niet in acht worden genomen, dan bestaat het risico dat de Flora- en faunawet wordt overtreden. De aanbevelingen voor vleermuizen zijn op vrijwillige basis en hebben geen gevolgen indien ze niet worden opgevolgd.

7.2.1 Vogels

Met broedvogels kan in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door eventuele kap- en sloopwerkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (halverwege maart tot en met halverwege augustus) indien concreet broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde.

7.2.2 Vleermuizen

Vleermuizen maken waarschijnlijk gebruik van de omgeving in en nabij het onderzoeksgebied. Om te voorkomen dat vleermuizen tijdens de werkzaamheden worden verstoord, wordt aangeraden om het aanbrengen van verlichting zoveel mogelijk te be-

perken (ook tijdens de bouw). Nagenoeg alle vleermuissoorten zijn namelijk gevoelig voor lichtverstoring.

Indien gewenst zou tevens in het toekomstige ontwerp rekening gehouden kunnen worden met vleermuizen door verlichting te gebruiken die minder verstorend is voor vleermuizen. Lage armaturen met wit licht die naar beneden uitstralen vormen geen belemmering voor vleermuizen en zouden gebruikt kunnen worden.

8 Advies aanleg haag

De omgeving van het onderzoeksgebied bestaat uit een grote vlakte, waar de wind vrij spel heeft en vaak voor een onprettig klimaat kan zorgen. Daarom wordt er rond het gehele terrein een houtwal voorzien met een gemiddelde breedte van 3 m, bestaande uit hoge, dichte struiken en bomen. Deze houtwal geeft intimiteit aan het park, definieert de begrenzingen en houdt bovendien een groot gedeelte van de wind tegen.

Bij de aanleg van de haag zijn er diverse keuzemogelijkheden voor wat betreft te aan te planten soorten planten en struiken. Daarbij is van belang dat de aan te planten struiken en bomen in ieder geval geschikt zijn om de functie te kunnen vervullen van windvanger.

Bij de keuze van soorten is een van de eerste vragen of u een haag wilt die bladverliezend is of groen blijvend? Daarna komt de vraag of u een haag van wilt die bestaat uit één soort of meerdere soorten door elkaar.

Aangeraden wordt om in ieder geval gebruik te maken van inheemse soorten die passen binnen het landschapsbeeld. Inheemse hagen, zoals Liguster, Beuk, Haagbeuk, Meidoorn en Hulst, komen al duizenden jaren voor in onze streken en groeien en bloeien hier volgens de seizoenen, beter dan de exoten die uit verre streken komen. Deze inheemse hagen zijn beter bestand tegen allerlei ziekten, zijn meer winterhard en herstellen vlugger omdat ze sterker zijn. Inheemse hagen trekken met hun bloemen en bessen insecten, vlinders, vogels en andere kleine dieren aan.

Men combineert vaak verschillende planten, bijvoorbeeld Populus (Populier), Alnus (Els) en Salix (wilg), in combinatie met een onderbegroeiing van diverse soorten struiken: Amelanchier (krentenboompje), Euonymus (kardinaalshoed), Symphoricarpos (sneeuwbes), Viburnum opulus (gelderse roos), Cornus (kornoelje) (www.mooigroen.be). Deze hagen zijn vaak ook erg aantrekkelijk voor vogels. Om het groene karakter in de winter te behouden zouden daar nog groen blijvende struiken doorheen geplaatst kunnen worden, bijvoorbeeld laurierkers. In verband met de gebruiksfunctie van het gebied zijn soorten als hulst en meidoorn niet aan te raden (openhalen armen en benen, leuke voetballen, etc.).

Omdat de haag niet meer dan 3 meter breed zal zijn wordt aangeraden niet meer dan 10% bomen aan te planten.

9 Bronnen

9.1 Boeken en rapporten

Broekhuizen, S. et al. (1992). *Atlas van de Nederlandse Zoogdieren*, KNNV.

Creemers, R.C.M. en Delft, J.J.C.W. van (RAVON) (redactie) (2009). *De Amfibieën en Rep-tielen van Nederland*. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

EIS-Nederland/De Vlinderstichting/Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie (2007). *Waarnemingenverslag Dagvlinders, nachtvlinders en libellen*.

Limpens, H., Regelink, J., en Koelman, R. (2010) *Vleermuizen en planologie*. Zoogdiervereniging

Nie, H.W. de ,1997). *Atlas van de Nederlandse Zoetwatervissen*, Media Publishing Doetinchem.

Odé, B., Beringen, R., en Slikke, W. van der (2009) *rapportage bedreigde soorten project 2009*. Floron, Leiden.

Provincie Noord-Brabant, (2002). *Rekening houden met Habitatrichtlijnsoorten in Noord-Brabant*. cd-ROM.

SOVON, 2002. *Atlas van de Nederlandse broedvogels*. SOVON Vogelonderzoek Nederland, KNNV Uitgeverij/Naturalis/EIS – Nederland.

9.2 Websites

- www.bing.com/maps
- maps.google.nl
- www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek.aspx
- www.ravon.nl
- www.telmee.nl
- www.waarneming.nl
- www.zoogdieratlas.nl
- www.florafunacheck.nl
- www.soortenbank.nl
- www.mooigroen.be

Bijlage 1

Flora- en faunawet

Flora- en faunawet

Hierna volgt een algemene beschrijving van de Flora- en faunawet.

Algemeen Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet is op 1 april 2002 in werking getreden. Deze wet regelt de bescherming van planten- en diersoorten. In de Flora- en faunawet zijn EU-richtlijnen voor de bescherming van soorten opgenomen (Habitatrichtlijn, Vogelrichtlijn) en het internationale CITES-verdrag voor de handel in bedreigde diersoorten.

Beschermde soorten

Onder de Flora- en faunawet zijn als beschermde soort aangewezen:

- een aantal inheemse plantensoorten;
- alle van nature in Nederland voorkomende zoogdierensoorten (behalve de zwarte rat, de bruine rat en de huismuis);
- alle van nature op het grondgebied van de Europese Unie voorkomende vogelsoorten;
- alle van nature in Nederland voorkomende amfibieën- en reptielensoorten;
- alle van nature in Nederland voorkomende vissoorten (met uitzondering van soorten in Visserijwet 1963);
- een aantal overige inheemse diersoorten;
- een aantal uitheemse dier- en plantensoorten.

De wet regelt onder meer beheer, schadebestrijding, jacht, handel, bezit en andere menselijke activiteiten die een schadelijk effect kunnen hebben op beschermde soorten.

Doelstelling wet

De doelstelling van de wet is de bescherming en het behoud van in het wild levende planten- en diersoorten. Het uitgangspunt van de wet is 'Nee, tenzij'. Dit betekent dat activiteiten met een schadelijk effect op beschermde soorten in principe verboden zijn. Van het verbod op schadelijke handelingen ('nee') kan onder voorwaarden ('tenzij') worden afgeweken. Daarnaast stelt de wet dat ook dieren die geen direct nut opleveren voor de mens van onvervangbare waarde zijn (erkenning van de intrinsieke waarde).

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen. Deze zorgplicht houdt in dat menselijk handelen geen nadelige gevolgen voor flora en fauna mag hebben. De zorgplicht geldt voor alle planten en dieren, beschermd of niet. In het geval van beschermde planten of dieren geldt de zorgplicht ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend. De zorgplicht voor dieren betekent niet dat er geen dieren mogen worden gedood, maar wel dat dit, indien noodzakelijk, met zo min mogelijk lijden gepaard gaat.

Verbodsbepalingen

De Flora- en faunawet bevat een aantal verbodsbepalingen om ervoor te zorgen dat in het wild levende soorten zoveel mogelijk met rust worden gelaten. Deze verbodsbepalingen houden onder andere in dat (beschermde) planten niet geplukt mogen worden. Dieren (beschermd of niet) mogen niet gedood, verwond of gevangen worden. Ook de plaatsen waar dieren verblijven, zijn beschermd. Het uitzetten van dieren of planten in de vrije natuur is niet toegestaan, net zomin als het kopen of verkopen van (beschermde) planten of dieren, of producten die van (beschermde) planten of dieren zijn gemaakt.

Beschermde leefomgeving

De Flora- en faunawet maakt het voor provincies mogelijk een bepaalde plek in het landschap aan te wijzen als beschermde leefomgeving. Zo kunnen plaatsen die van groot belang zijn voor het voortbestaan van een planten- of diersoort worden beschermd. Een beschermde leefomgeving kan bijvoorbeeld zijn: een fort of bunker waar vleermuizen overwinteren, een dassenburcht, een plek waar orchideeën groeien of een muur waarop beschermde planten groeien.

Ontheffingen

De Flora- en faunawet beschermt planten- en diersoorten door middel van een groot aantal verbodsbepalingen:

- Verboden handelingen bij beschermde planten en dieren. Bijvoorbeeld het verbod op het doden van eekhoorns.
- Verboden en bepalingen voor jacht- en vangmiddelen. Bijvoorbeeld het verbod op het bezit van strikken en vallen.

In bepaalde gevallen zijn uitzonderingen mogelijk op deze verboden. Provincies kunnen ontheffing verlenen voor de bestrijding van dieren die schade toebrengen of voor het beheer van de wildstand. In alle overige gevallen kan het ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie (EL&I) een ontheffing verlenen.

De Dienst Regelingen verleent in de praktijk de meeste ontheffingen. Dit gebeurt op grond van artikel 75 van de Flora- en faunawet. Deze ontheffingen zijn onder te verdelen in drie categorieën:

- Ruimtelijke ingrepen: ontheffingen die nodig zijn vanwege de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van een gebied, bijvoorbeeld de aanleg van woonwijken, wegen of (natuur)terreinen. Deze ontheffingen kunnen ook worden gegeven voor (onderhouds)werkzaamheden.
- Onderwijs en onderzoek, repopulatie en herintroductie: in het geval van onderwijs en onderzoek kan bijvoorbeeld ontheffing worden verleend voor het vangen van dieren om DNA af te nemen voor wetenschappelijk onderzoek. Een voorbeeld van repopulatie en herintroductie is het uitzetten van otters in natuurgebieden.
- Overigen: deze categorie is zeer ruim. Het kan gaan om ontheffingen van het bezitsverbod of ontheffingen van het gebruik van verboden vangmiddelen. Ook ontheffingen voor het gebruik van biologische bestrijders in tuinbouwkassen zijn mogelijk.

Als een provincie geen ontheffing kan verlenen voor schade- en overlastbestrijding, verleent de Dienst Regelingen deze soms.

Onder bepaalde voorwaarden is een algemene vrijstelling geregeld van de ontheffingsplicht van de Flora- en faunawet. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling, hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied. Hier- toe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden:

- soorten van tabel 1 – algemene soorten – lichtste beschermingsregime;
- soorten van tabel 2 – overige soorten – middelste beschermingsregime;
- soorten van tabel 3 – genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMvB – zwaarste beschermingsregime.

Voor tabel 1-soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de ontheffingsplicht en is derhalve geen ontheffing nodig.

Sinds augustus 2009 is door een uitspraak van de Raad van State bepaald dat er volgens de Europese Habitatrichtlijn geen ontheffing meer verleend mag worden voor het vernietigen van vaste verblijfplaatsen van bijlage IV-soorten met als reden 'de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling'. Om geplande ontwikkelingen toch uit te kunnen voeren, moeten mitigerende (verzachtende) maatregelen worden genomen, zodat de staat van instandhouding van de soort door de ruimtelijke ontwikkelingen niet in gevaar komt. Wanneer er zekerheid gewenst is over of de mitigerende maatregelen voldoende zijn, kan een ontheffingsaanvraag, vergezeld van een overzicht van de mitigerende maatregelen (activiteitenplan), ingediend worden bij Dienst Regelingen. Wanneer de maatregelen door Dienst Regelingen voldoende worden geacht, komt de ontheffing terug in de vorm van een 'verklaring van geen bezwaar' (vvgb) van de ontheffingsaanvraag (aangezien een ontheffing niet verleend kan worden). Dit betekent dat de werkzaamheden mogen worden uitgevoerd, mits men zich houdt aan de maatregelen genoemd in het mitigatieplan. Op deze manier worden overtredingen van de Flora- en faunawet voorkomen.

Ontheffingen voor bijlage IV-soorten kunnen alleen aangevraagd worden als aangetoond kan worden dat er geen alternatieve locatie is waar de plannen kunnen worden uitgevoerd **en** om

- dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten;
- volksgezondheid of openbare veiligheid;
- bescherming van flora en fauna.

Vogels zijn niet opgenomen in tabel 1 t/m 3. Alle vogels zijn in het broedseizoen gelijk beschermd. De bescherming van vogels is hoofdzakelijk gericht op de bescherming van de nesten. Daarbij wordt wel een onderscheid gemaakt in nesten die jaarrond zijn beschermd (Categorie 1 tot en met 4-vogelsoorten), nesten die niet jaarrond zijn beschermd (overige vogelsoorten) en nesten die alleen jaarrond zijn beschermd als

zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (Categorie 5-vogelsoorten).

Sinds augustus 2009 is door een uitspraak van de Raad van State bepaald dat er volgens de Europese Vogelrichtlijn geen ontheffing meer verleend mag worden voor het vernietigen van vaste verblijfplaatsen van vogels met als reden 'de uitvoering van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling', noch op basis van 'dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten'. Om geplande ontwikkelingen toch uit te kunnen voeren, moeten mitigerende (verzachtende) maatregelen worden genomen volgens de procedure zoals boven beschreven voor bijlage IV-soorten.

Voor vogels kan alleen ontheffing verkregen worden in het kader van:

- bescherming van flora en fauna;
- veiligheid van het luchtverkeer;
- volksgezondheid of openbare veiligheid.

Wabo

Vanaf 1 oktober 2010 is voor ruimtelijke ontwikkelingen de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) in werking getreden. Dit houdt in dat de benodigde vergunningen en ontheffingen, dus ook die ten aanzien van de Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet, in de meeste gevallen via een omgevingsvergunning gaan lopen. De aanvraag voor de omgevingsvergunning wordt ingediend bij de betreffende gemeente en vervolgens door de gemeente ter beoordeling voorgelegd aan het Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie (voormalig Ministerie van LNV). Het Ministerie van EL&I geeft bij goedkeuring een vvgb (verklaring van geen bedenkingen) af. Deze vvgb vervangt de huidige ontheffing Flora- en faunawet.

De grootste veranderingen in het nieuwe systeem zijn dat:

- 1 het Ministerie van EL&I geen direct contact meer met de aanvrager heeft;
- 2 de gemeente verantwoordelijk is voor toezicht en handhaving van de vvgb in de omgevingsvergunning.

Het doel van deze herstructurering is het versnellen en vergemakkelijken van de procedure.

Bijlage 2

Natuurbeschermingswet 1998

Natuurbeschermingswet 1998

Hierna volgt een algemene beschrijving van de Natuurbeschermingswet.

Algemeen Natuurbeschermingswet

Nederland kreeg in 1967 voor het eerst een Natuurbeschermingswet. Deze wet maakte het mogelijk om natuurgebieden en soorten te beschermen.

Op den duur voldeed de wet niet meer aan de eisen die internationale verdragen en Europese verordeningen stellen aan natuurbescherming. Daarom is in 1998 een nieuwe Natuurbeschermingswet gemaakt die alleen gericht is op gebiedsbescherming. De bescherming van soorten is geregeld in de Flora- en faunawet.

De Natuurbeschermingswet 1998 is op 1 oktober 2005 gewijzigd. Sindsdien zijn de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in de Natuurbeschermingswet verwerkt.

Beschermde gebieden

De volgende gebieden worden aangewezen en beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet:

- Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden);
- beschermde natuurmonumenten;
- wetlands.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur, geldt een vergunningplicht.

Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie (EL&I) dit.

Bestaand gebruik

Op 1 februari 2009 is de wet opnieuw gewijzigd. De wijziging heeft betrekking op het zogenoemde 'bestaand gebruik'. Hieronder vallen activiteiten in en om beschermde Natura 2000-gebieden die al plaatshadden voordat een gebied als beschermd gebied is aangewezen. De wijziging is met name van belang voor provincies (als bevoegd gezag) en voor burgers en bedrijven met bestaand gebruik. De wijzigingen zijn gericht op:

- verbetering van de werking van de wet in de praktijk;
- verbetering van de aansluiting van de wet bij de Habitatrichtlijn.

Beschermde Natuurmonumenten

Met de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 is in 2005 het verschil tussen Beschermde Monumenten en Staatsnatuurmonumenten vervallen: beide zijn nu Beschermde Natuurmonumenten.

Beschermde Natuurmonumenten die overlappen met Natura 2000-gebieden worden opgeheven en niet langer beschermd als beschermd natuurmonument. De natuurwaarden, waarvoor het natuurmonument was aangewezen, worden wel in de Natura 2000-aanwijzing opgenomen.

Bijlage 3

Ecologische Hoofdstructuur

Ecologische Hoofdstructuur

Hierna volgt een algemene beschrijving van de Ecologische Hoofdstructuur.

Algemeen Ecologische hoofdstructuur

De Nederlandse natuur staat steeds meer onder druk, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) van Nederland.

In de EHS liggen de twintig Nationale Parken die Nederland kent. Ze hebben gezamenlijk een oppervlakte van 123.000 ha. Ongeveer 45% van alle hectares EHS op het land is ook Natura 2000-gebied.

De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV).

Netwerk van gebieden

De EHS is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. De EHS kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

De EHS bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

De EHS is een plan in uitvoering en moet in 2018 klaar zijn.

Bijlage 4

Ontheffingsaanvraag

Ontheffingsaanvraag

Voor soorten van tabel 1 geldt een vrijstelling. U hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen, maar u moet wel de zorgplicht nakomen.

Voor soorten van tabel 2 geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden.

Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien beschermde soorten van tabel 3 zijn aangetroffen in het onderzoeksgebied, dan is mogelijk een ontheffingsaanvraag noodzakelijk. Net als voor tabel 2-soorten geldt dat als u maatregelen kunt nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), u geen ontheffing van de Flora- en faunawet hoeft aan te vragen. U kunt uw mitigatieplan voorleggen bij Dienst Regelingen voor goedkeuring.

Voor soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn (die ook onder de tabel 3-soorten van de Flora- en faunawet vallen) is het niet langer mogelijk ontheffing aan te vragen op grond van ruimtelijke ontwikkelingen. Dat zelfde geldt voor vogelsoorten. Zie bijlage 1 Flora- en faunawet voor een beschrijving van de te volgen procedure voor deze soorten.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij Dienst Regelingen van het ministerie van Economische Zaken, Landbouw & Innovatie. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. Dienst Regelingen zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Wanneer gesloopt of gekapt wordt zonder vervolgonderzoek te laten plaatsvinden, en er blijken beschermde soorten aanwezig te zijn, dan wordt de Flora- en faunawet overtreden. Dit is een economisch delict waar boetes aan verbonden zijn.

Onderzoek naar vleermuizen duurt ongeveer 6 maanden. Indien het onderzoek over de winterperiode heen getrokken moet worden, kan het langer duren. Onderzoek naar andere soortgroepen kan vaak sneller (met 1 of 2 bezoeken) afgerond worden. De doorlooptijd van een ontheffingsaanvraag bij Dienst Regelingen bedraagt doorgaans 6 weken tot 4 maanden.

Een vleermuisonderzoek is circa drie jaar geldig. Indien de werkzaamheden niet binnen drie jaar hebben plaatsgevonden, dan moet opnieuw onderzoek worden uitgevoerd.